

gaet i andre konstitutionelle Lande, og det forekommer mig at være af allerhøieste Vigtighed, netop fordi vor Forsfatning er saa ung, at vi ved denne Leilighed paa den høitideligste Maade, som er os mulig, gjøre Indsigelse derimod, — at vi ved at stemme for den forelagte Dagsorden, som ogsaa jeg naturligvis kunde have ønsket affattet i noget bestemtere Udtryk, tilkjendegive, at det Skridt, Ministeriet har foretaget, misbillige vi paa det Bestemteste og haabe, at det ingeninde maa blive gjentaget.

H. G. Olsen: Jeg er naturligvis det ærede Medlem meget forbunden for den Belæring, han har givet os; men jeg skal gjøre opmærksom paa, at, hvad der skete i 1848, og hvad det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) udtalte, og hvad der fremdeles er sket i fremmede Lande, som han nu var saa god at fortælle os, ikke har blæst den Kjendsgjerning bort, som jeg ansøgte var sket i 1864. Hvad der dengang skete, var, at Hans Majestæt sendte sit Ministerium her ind i Salen og lod det forkynde Rigsraadet, hvilke Grunde der havde bevæget Kongen til at skifte Raadgivere, skjøndt de, han havde, vare i fuldkommen Overensstemmelse med Folke-representationen, og hvad der er sket den 2den Januar, er, at Ministeriet har offentliggjort en Skrivelse fra Hans Majestæt Kongen, hvori han udvikler de Grunde, der have bevæget ham til at beholde sine Raadgivere, skjøndt de ikke ere i Overensstemmelse med en Del af Representationen. Om det ærede Medlem mener, at disse to Ting sket ikke ligne hinanden, skal jeg ganske overlade til ham selv.

Winther: Denne Dagsorden er ogsaa efter min Mening temmelig indskrænket i sine Udtalelser. Det forekommer mig, at der kunde være særlig Anledning til at tilføje Mere, navnlig naar man ser hen til den Skrivelse, der ogsaa er forelagt Offentligheden, hvori Regjeringen bestrylber Folkethinget for at være Styld i en Stillestaaen i Lovgivningsværket. Jeg vil kun herimod bemærke, at den nuværende Regjering har overhørt Grundlovens Bud om at komme med visse Reforme. Man maa ikke antage, at Grundlovens Bud lige vœrfor den udvœvende Magt staaer som en tom Formel. Der er flere Punkter deri — hvad jeg tidligere har gjort opmærksom paa — som absolut burde have været fremme for længe siden. Det er jo ogsaa besynderligt, at ikke flere af de Reformlove, som Grundloven paabyder, ere komne frem, naar man betænker, at der i dette Ministerium er to Mænd, som i den grundlovgivende Rigsdag have været med til at foreslaa og stemme for en Paragraf, hvori det erklæres, at disse Grundlovsbestemmelers Adspærelse i Lovene var paatrængende nødvendig. Det var den nuværende høitærede Kirkeminister og den nuværende

høitærede Finantsminister. Men ikke desto mindre er der en Række af Reforme uopfyldt, uagtet Grundlovens bestemte Tilhold derom, uagtet det ved Grundlovsforandringen i 1866 paany blev stadfæstet, at disse Grundlovsbestemmelser skulde give Samfundet i det Hele et Vederlag lige over for den Indskrænkning i Valgretten til Landstthinget, som fandt Sted ved Grundlovsforandringen. Jeg har allerede tidligere nævnt en Række af saadanne Reforme og skal ikke nu her i dette Dieblit opholde Thinget videre dermed, Enhver veed desvære, hvilke det er der faanes. Det, der bevægede mig til at tage Ordet i denne Sag, var en Udtalelse af den ærede Justitsminister. Justitsministeren sagde: Hvem er Forargelsen kommen fra, navnlig med Hensyn til at der foreligger en saadan Skrivelse, nemlig den meget omtalte Skrivelse, der har givet Anledning til Forespørgslen? Fra hvem er Forargelsen kommen, siger han? og saa svarede han selv, at den er kommen fra dette Thing, der to Gange har henvendt sig til Hans Majestæt Kongen, og efter hans Mening har henvendt sig til Kongen for at faae Kongens personlige Mening at vide. Jeg har stemt for disse Henvendelser til Kongen; men jeg har aldrig stemt for dem for at henvende mig til Andet end til Kongen, saaledes som han defineres i Grundloven, nemlig den Konge, der har Ret til at udnævne Ministre, og som gjennem Ministrene forhandler med Thingene, og som gjennem Ministrene deltager i Lovgivningsværket. Denne Konge har jeg henvendt mig til ved min Stemmegivning og paa ingen Maade til Kongen som privat Person eller som enkelt Mand — jeg veed ikke ret, hvorledes jeg skal betegne dette. Men et Raasagn mod Folkethinget af denne Art fra den ærede Justitsministers Side vil jeg ikke høre, uden at nedlægge en Protest derimod, i det Mindste for mit eget Vedkommende, idet jeg aldrig har gjort et saa ukonstitutionelt Skridt som det, han her bestrylber os for. Naar jeg altsaa har stemt for en Adresse, som gjorde Kongen opmærksom paa, hvorledes Folkethinget var findet lige over for dette Ministerium, navnlig paa Grund af, at det ikke vilde indgaa paa at forelægge de Reformforslag, som Grundloven paabyder, og hvorved det skulde bringe Samfundet i Overensstemmelse med Grundlovens Grundsaetninger, saa har jeg tænkt mig, at vi fik et Svar gjennem de ansvarlige Ministre, at vi fik et Svar derved, om Kongen beholdt eller afkedigede sit Ministerium; men hvad der er foregaaet mellem ham og hans Ministerium, vedkommer ikke os og vedkommer ikke det Offentlige. Det er efter min Mening et sørgeligt Legn at se, at Ministeriet ikke har kunnet bære den Ubegagelighed, som ligger deri, at man — det er sket i Pressen, og maasse det endog saa kan være sket her i Thinget — tilskriver det, at det ikke vilde gaa af, dets Lyft til at blive ved Magten.